

Nieuwsbrief

Secretariaat:
Frans Vermeulen
Florahove 24, 4702 EZ Roosendaal
T 0165-534506
E fdvermeulen@home.nl

Vereniging Pastoraal Werkenden
Afdeling Breda

Nummer 4, januari 2014

Kansen van de krimp

Niet alleen vele kerkgangers, maar ook de meeste pastoraal werkenden maken zich zorgen om teruglopende financiën, aantallen bezoekers, vrijwilligers en kerkgebouwen. Desondanks blijven velen zich met hart en ziel inzetten voor kerk en evangelie. Daar spreekt een geestkracht uit, die groter en sterker is dan alleen het vasthouden aan gewoontes en vertrouwde gebruiken. Het is juist deze *spirit* die wij moeten zien aan te spreken – in onszelf en in anderen.

Het onconventionele optreden van paus Franciscus is een bemoediging voor velen. Het geeft een groeiende hoop op een verfrissend klimaat in de kerk, niet in het minst doordat de bezieling van Franciscus voortkomt uit evangelische kernwaarden. Eenvoudig en rechtuit in zijn optreden, aandacht voor mensen in de kreukels, en stem van protest waar nodig, oog voor de noodzakelijke hervorming van het Vaticaanse bestuursapparaat en vooral: een eerlijke, doorleefde spirituele lijn met de Ene – het zijn enkele kenmerken die ook niet-katholieken en zelfs niet-gelovigen zichtbaar aanspreken.

Juist in de fase, waarin we kerkelijk gezien te maken hebben met een kwantitatieve krimp, is deze kwalitatieve sprong voorwaarts meer dan welkom. Niet dat we ons alleen op Franciscus' optreden moeten verlaten. We zullen ook zelf op zoek moeten naar wat *ons* inspireert en drijft. En ongetwijfeld helpt het om daarin een keuze te maken, namelijk in de getals-

matige terugloop toch vooral inhoudelijke kansen te willen waarnemen. Het noodzakelijke loslaten van te groot geworden gebouwen (hoe pijnlijk ook) en steeds maar krimpende begrotingen, van te log geworden organisaties en misschien even logge standpunten kan juist leiden tot meer ruimte voor een goed zicht op wat er werkelijk toe doet.

Dat wij in het nieuwe jaar alle geboden kansen (op wat er werkelijk toe doet) weten waar te nemen. Ondanks de krimp. Of misschien wel dankzij de krimp.

Wiel Hacking

Best practice: Samen op weg in geloof – Vormsel

Elk jaar starten we met de uitnodigingen voor deelname aan het H. Vormsel. De verwachtingen waren niet zo hoog gespannen, want de tendens om mee te doen kennen we. Mooie folders worden gemaakt, scholen bezocht en formulieren uitgereikt. De oogst voor ons is groter dan verwacht. 20 kinderen melden zich aan.

Het project waar we enkele jaren geleden mee begonnen zijn is: 'In vuur en vlam'. De eerste bijeenkomst begint met kennismaking. Slechts enkele kinderen kennen elkaar en het is dan fijn om te mixen. En dat iemand zich voorstelt die je helemaal niet kent. In een kort tweegesprek wordt er naar elkaar geluisterd en worden enkele aantekeningen gemaakt. En dan in de grote groep elkaar voorstellen. Onze kernvrijwilliger voor het Vormsel is Bernard Kannekens die samen met andere ouders en vrijwilligers de bijeenkomsten leidt. Hij is er zo bedreven in dat hij al na twee bijeenkomsten alle kinderen met hun naam aan kan spreken.

De kinderen vertellen spontaan waarom ze het vormsel wel of niet willen ontvangen. Er ontstond meteen een hele discussie. Als je echt het Vormsel niet wil ontvangen, maar je moet bijvoorbeeld van je ouders, stellen we toch voor om niet mee te doen. We nemen dan contact op met je ouders, maar als je hier bent dan doe je ook echt mee. Eén van de kinderen zei spontaan: 'ik heb ADHD, dan weet je dat al vast'.

De aandacht wordt volledig vast gehouden, de kinderen beginnen er van te genieten. Van het kiezen gaan we naar de tweede bijeenkomst, van het contact nu naar het sms spel. Voor velen: o ja dat kennen we ook nog... In kleine groepjes verschansen ze zich op de koorzolder, in de sacristie en

andere plaatsen in de kerk en via sms krijgen ze opdrachten. Ken je de sacramenten en kun je er vijf van door sturen. Dan een regel van het Onze Vader. Je hoort ze samen de woorden uitspreken. Bij de ouderavonden gaan we ook in op de bijzondere momenten in het leven. Van geboorte tot dood. En we schrijven ze ook in die volgorde op. Alle sacramenten krijgen dan natuurlijk een ander kleurtje.

Zo ook hebben we de ouders gevraagd waar ze voor willen bidden. Een heel intense avond waar we ook ieder een waxinelichtje hebben laten ontsteken. Wie wil mag ook zeggen waarvoor, maar het hoeft niet. Tranen vloeien over het verlies van oma of opa, maar ook van man. Gesteund en getroost wordt er, dit kan alleen als het veilig is. Ook met de kinderen hebben we dit gedaan, heel intens werd het beleefd en dan wel bij een van de laatste bijeenkomsten. Met groot respect was het stil en de steun voor elkaar was heel groot. Vriendinnen die elkaar steunden, maar ook jongens die spontaan een arm om de ander sloegen, heel gemeend. Wij waren zelf zo verrast dat wij als leiding blij waren hier bij te mogen zijn.

We hadden ook een mailbox voor God, "Godoveral.nl". Die mails zijn dus niet geopend, maar werden naar God gestuurd. Bij hun presentatie hebben ze zelf de liederen gezongen en nu bij de terugkomviering gebeurt hetzelfde. Want het H. Vormsel is intussen toegediend door Vicaris W. Wiertz.

De groep vormelingen heeft hun voorbereiding met veel enthousiasme volbracht zoals onderstaande fragmenten illustreren.

- 'Ook een leuke opdracht vond ik dat je de weg van je geboorte tot je dood moest maken en daartussen moet je opschrijven wat je daar in die tijd wil bereiken.'
- 'Ik vond de bijeenkomsten erg leuk. Ik dacht aan het begin "anderhalf uur? Zo lang", maar dat viel best mee. Wij hadden een boekje dat 'In vuur en vlam' heette. We hebben het ook over dromen gehad.'
- 'Ik vond de voorbereiding van het vormsel wel leerzaam, we praatte over dingen met elkaar, dat was leuk maar voor sommige mensen moeilijk. We leerden ook van elkaar'
- 'We hebben een gelovig poppetje mogen tekenen waaraan je moest kunnen zien dat het poppetje gelovig was en dat alle geloven goed zijn.'
- 'Ik vond het heel gezellig en ook leuk en eerst dacht ik het saai zou vinden maar dat was het niet.'

Michaël Bastiaansen, diaken.

Kennismaken: wie is Wiel Hacking?

Toen ik op zondag 5 januari voorging in de Onze Lieve Vrouwekerk in Vlissingen, zagen veel kerkgangers een nieuw gezicht. In het kader van de groeiende samenwerking tussen de Pater Damiaanparochie (De Bevelanden en Schouwen-Duiveland) en de Mariaparochie op Walcheren was ik voor het eerst ingeroosterd in deze mooie kerk. Het lag dus voor de hand dat ik mijzelf met een enkel woord zou introduceren. Een paar steekwoorden vormden de kapstok, waarmee de kerkgangers mij enigszins konden leren kennen.

Wiel Hacking – heb ik gezegd – is 'steeds op zoek naar inspiratie, voor mezelf en voor u; geïnteresseerd in films met inhoud en in gesprekken daarover; draagt de diaconie een warm hart toe; maakt graag gebruik van sociale media om de boodschap te verspreiden; houdt van lezen, fotografie, fietsen en badminton. En tenslotte: steeds op zoek naar de verbinding tussen de bijbelse verhalen en de realiteit van vandaag. Het zijn verhalen van toen voor mensen van nu.'

Die laatste formulering zou ik niet gebruikt hebben, toen ik aan het einde van de atheneum-tijd koos voor de opleiding aan de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat in mijn geboorteplaats Heerlen. Maar de interesse, of misschien beter: de passie, voor het zoeken naar die verbinding tussen geloof en actualiteit was al duidelijk aanwezig. Die gedrevenheid is gebleven, toen ik in 1984 van bisschop Ernst een benoeming kreeg in Terneuzen. In de acht jaar dat ik daar heb gewoond en gewerkt, heb ik het ambacht van pastor geleerd. Toen al begonnen zich vormen van samenwerking tussen parochies af te tekenen.

De opgedane ervaring in Zeeuws Vlaanderen heb ik verder kunnen verdiepen in een periode van vijftien jaar, toen ik werkzaam was in Bergen op Zoom. Een mooie, maar bij vlagen ook hectische tijd; zeker in de eerste jaren, toen er een veelvuldige wisseling was van collega-pastoraal werk(st)ers. In die jaren heb ik mij bezig gehouden met allerlei zaken: van voorbereiding op de eerste communie tot volwassenencatechese, van het begeleiden van diaconale werkgroepen tot huisbezoek, van doopvieringen tot voorgaan in de zondagsliturgie.

Maar belangrijker dan deze opsomming van werkzaamheden vind ik de wijze, waarop ik heb geprobeerd om geloof en spiritualiteit centraal te stellen in mijn bezig zijn. Wat ik steeds heb willen doen is: mijn geloof ter beschikking stellen. En dat is, wat ik ook (sinds 2007) wil doen op de Bevelanden en Schouwen-Duiveland. Mijn persoonlijke geloof wil ik inzetten als een spiegel en een uitnodiging, om aan de hand daarvan op zoek te gaan naar wat ons allen bezielt en gaande houdt. Steeds gaat het erom, dat we zicht krijgen op wat jou en

mij enthousiast kan maken en verwarmen, op onze bevlogenheid en bezieling. Want waar mensen hun bezieling op anderen kunnen overdragen, daar zie je mooie dingen opbloeien, daar wordt het leven lichter geleefd, daar ontstaan onvermoede perspectieven, daar wordt het goddelijke in mensen zichtbaar.

Pensioenleeftijd

Uit de Nieuwsbrief van het Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen (december 2013): 'In de vorige editie van de nieuwsbrief informeerden we u over het feit dat de regering stapsgewijs de leeftijd verhoogt waarop u voor het eerst AOW ontvangt. AOW is het pensioen dat iedereen krijgt die in Nederland heeft gewoond en/of gewerkt. Het bestuur van het PNB heeft na consultatie van de Bisschoppenconferentie besloten om de pensioenleeftijd administratief te verhogen naar 67 jaar en tevens te faciliteren dat het pensioen als regel op de AOW-leeftijd ingaat.

Wat betekent dit voor u?

Uw ouderdomspensioen van het PNB gaat in de regel in, op dezelfde datum als de AOW. Zo ontvangt u uw AOW- en aanvullende ouderdomspensioen zoveel mogelijk op hetzelfde moment. Het PNB-pensioen gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin u de AOW-leeftijd bereikt.

U maakt uiteindelijk zelf de keuze vanaf welk moment tussen uw 55e en 67e, u uw PNB-ouderdomspensioen wil gaan ontvangen. Dat kan de oorspronkelijke leeftijd van 65 jaar zijn. Ook de datum waarop u uw AOW-pensioen ontvangt is mogelijk. Voor 2014 is dat 65 jaar en 2 maanden, in de jaren daarna loopt de leeftijd op. Bij het bereiken van de AOW-leeftijd ontvangt u hierover een persoonlijke brief. U hoeft op dit moment dus nog geen keuze te maken.

Bereikt u in 2014 de AOW-leeftijd?

Dan ontvangt u binnenkort een persoonlijke brief, waarin de gevolgen van de verhoging van de pensioenleeftijd voor uw PNB-pensioen verder worden toegelicht.'

Voor de agenda

Donderdag 6 maart 2014 Studiebijeenkomst (10.30-12.30 uur) gecombineerd met Raadpleging LKR (14.00-16.00 uur). Tussen 12.30 en 14.00 uur wordt er een lunch aangeboden en is er ruimte voor ontmoeting en onderling bijpraten.

Deze combinatie maakt het mogelijk om in de eigen regio (dus niet in Utrecht, zoals

voorgaande jaren) een LKR-raadpleging bij te wonen. Een separate uitnodiging voor deze raadpleging wordt nog verzonden vanuit de Landelijke VPW. Maar je kunt alvast deze datum in je agenda noteren.

De locatie voor deze Studie-/LKR-bijeenkomst wordt nog nader bekend gemaakt. De inleider voor de studiebijeenkomst is op het moment van publicatie van deze Nieuwsbrief nog niet vastgelegd, maar we zijn in gesprek met iemand die ons kan bijpraten over de kansen voor de diaconie op het zich geografisch steeds uitbreidende parochiële terrein. De definitieve uitnodiging voor deze dag volgt later.

Donderdag 5 juni 2014 Algemene Ledenvergadering VPW Nederland te Utrecht.

Van de bestuurstafel

Op de vergadering van 9 januari 2014 hebben de bestuursleden zich gebogen over een de kerstbrief 2013 van vier voormalige arbeidspastores, waarin zij hun zorgen uiten over het bijna geruisloos verdwijnen van Arbeidspastoraat uit het bisdom Breda. Als bestuur delen wij de teleurstelling van de briefschrijvers over het wijzigende naamswijziging van de Bisschop Ernstprijs in de Antoniusprijs. In een schriftelijke reactie zal het bestuur ingaan op deze kerstbrief.

Verder besluit het bestuur om het verslag van het protocollaire gesprek met de bisdomleiding op dinsdag 19 november 2013 te publiceren in Periodiek. Ook is aandacht geschonken aan de wijze waarop het verslag van de ALV van donderdag 10 oktober 2013 gepubliceerd moet worden. Daarnaast is er uitvoerig gebrainstormd over de inhoudelijke invulling van de studiebijeenkomst die gepland staat voor donderdag 6 maart 2014. Tenslotte zijn er enkele namen genoemd van kandidaten, die benaderd kunnen worden om John Mersel op te volgen als afgevaardigde in de LKR.

Volgende nummer

Het volgende nummer verschijnt rond 20 maart 2014. Kopij kan worden aangeleverd tot 1 maart via wielhacking@gmail.com.